

[Niels Helveg Petersen]

nogle oplæg til debat. Det ligger i selve konstruktionen, at formandskabet skal være uafhængigt af de interesser, som formandskabet skal diskutere med i rådet, og som de skal rådgive, dvs. regering og folketing. Derfor har det også uden videre været klart, dengang man lavede loven, at medlemmer af formandskabet ikke kunne være medlemmer af folketinget; det var jo bl.a. folketinget, man skulle rådgive.

Man havde i 1962 under behandlingen af lovforslaget her i salen en diskussion mellem den konservative ordfører, hr. Poul Møller, og ministeren for området, hr. Kjeld Philip, og hr. Poul Møller harcelerede ved den lejlighed over, at man ikke havde kunnet finde på andet vedrørende uafhængigheden end at sige, at man i hvert fald ikke måtte være medlem af folketinget. Han harcelerede over det og sagde, at det jo altså var en meget tynd formulering af, skal vi sige habilitetsbestemmelsen. Det er jeg enig i. Det stod så hen til drøftelse i udvalget dengang, om man kunne finde på en anden formulering. En sådan dukkede ikke op af udvalgets arbejde, men der var klart lagt op til dengang, at det var noget, man i udvalget skulle beskæftige sig med. Man skulle prøve på at indkredse, om man kunne komme lidt længere i formuleringen af uafhængigheden end bare at sige, at medlemmerne af formandskabet ikke måtte være medlemmer af folketinget.

Hele tanken bag denne institution ses måske allerbedst af, at det, så vidt jeg er orienteret, gik på den måde, at da man skulle udnævne den første overvismand, hr. professor Carl Iversen, trak professor Carl Iversen sig ud af B&Ws bestyrelse. Der er ikke spor tvivl om, at tanken bag det økonomiske råds formandskab dengang var, at formandskabet skulle være uafhængigt af økonomiske interesser.

Jeg takker økonomiministeren for hans principielle venlighed over for grundtanken. I de efterfølgende betragtninger var der måske ikke så meget at have sympatien i, men ministeren fik det dog over sine tænders gærde, og det er jeg da glad for. Det er da altid noget.

Men jeg vil gerne i anledning af, hvad ministeren fremførte, sige, at den uafhængighed, som vi sigter imod at opnå, selvfølgelig er en økonomisk uafhængighed, altså en uafhængighed af økonomiske mellemværender

med faglige organisationer, erhvervsinteresser, og hvad det nu kan være, for det er da klart, som ministeren siger det, at vi da ikke kan have medlemmer af formandskabet, der er uafhængige af deres egne synspunkter, og som måske har sympati for et økonomisk-politisk program fremsat af bestemte partier eller erhvervsorganisationer eller sådan noget, selvfølgelig ikke. Tværtimod har vi da netop som medlemmer af formandskabet behov for mennesker, der er dybt engagerede i den politiske og samfundsmæssige debat, og deres politiske grundholdninger skal ikke eksamineres. Her kan man ikke stille noget uafhængighedskrav, det er i sig selv helt meningsløst.

Men man kan godt stille kravet om en økonomisk uafhængighed, og det er jo det, der er ment med lovforslaget, og hvis der tiltrænges præciseringer ved formuleringen her, er jeg meget villig til at lytte til, både hvad ministeren kan fremføre, og hvad man kan fremføre fra andre partiers side. Det kan da være, at vi kan finde en bedre formulering af uafhængigheden, der præciserer, at det er den økonomiske uafhængighed, der er tale om, og at vi på den måde lidt bedre kan indkredse hovedhensigten med forslaget, end vi har kunnet gøre det, da vi formulerede det. Det er jeg meget åben over for.

Det fremføres så, at det da er godt, at vismænd har indsigt i praktiske forhold. Ja, selvfølgelig. Det er der intet som helst problem i; tværtimod. Jeg synes da, det er udmærket, at der i formandskabet sidder personer med et intimt kendskab til et meget bredt spektrum af økonomiske og erhvervmæssige forhold i det danske samfund. Det er ikke det, der er diskussionen. Diskussionen er, at i det øjeblik de er medlemmer af et formandskab, må der ikke være økonomiske bånd imellem dem. Om de før eller siden beklæder den ene eller den anden stilling i vort samfundsliv, er ikke det, diskussionen drejer sig om. Det drejer sig om at fastslå den principielle uafhængighed i den funktionsperiode, hvor de er medlemmer af formandskabet.

Jeg kan godt se, at det kan rejse et bestemt problem. Det kan rejse et spørgsmål, om aflønningen af vismændene er rigtig. Ja men hvis prisen for at sikre vismændenes økonomiske uafhængighed er, at den aflønning, vismændene skal have, mens de beklæder jobbet, skal være lidt højere, end den er i